

Sygn. akt I C 804/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2016 roku

Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Kamilla Gos-Górska

Protokolant: Sabina Drewniok-Szczepek

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2016 roku w Gliwicach

na rozprawie sprawy z powództwa D. Z.

przeciwko Gminie G.

o ustalenie prawa

1. oddala powództwo;
2. zasądza od powoda D. Z. na rzecz powódki Gminy G. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Kamilla Gos-Górska

Sygn. akt I C 804/16

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 16 maja 2016 roku D. Z. domagał się ustalenia, że Gmina G. jest zobowiązana do zapewnienia mu lokalu socjalnego na mocy postanowienia Sądu rejonowego w Gliwicach z 13 lipca 2005 r. oraz zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swego żądania powód wskazał, że postanowieniem z dnia 13 lipca 2005 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach nakazał mu opróżnienie i opuszczenie lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ulicy (...), jednocześnie ustalając, że jest on uprawniony do otrzymania lokalu socjalnego i wstrzymując dokonanie opróżnienia i opuszczenie tego lokalu do czasu złożenia przez Gminę G. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego. Wobec uciążliwości jaką stanowiło wspólne zamieszkiwanie z byłą żoną w przedmiotowym lokalu, powód wyprowadził się do swojej matki. Wskazał, iż od ponad dziesięciu lat swoje potrzeby mieszkaniowe tymczasowo zaspokaja dzięki uprzejmości matki. Powód zaznaczył, że stale czynił starania o przedstawienie mu oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego. W 2015 roku pozwana uznała, iż wówczas gdy uprawniony do lokalu socjalnego z własnej woli wyprowadza się z mieszkania, z którego orzeczono eksmisję, Gmina nie jest zobowiązana do zawarcia z taką osobą umowy najmu lokalu socjalnego. Powód wezwał pozwaną do zmiany stanowiska. Powód podkreślił, że jego uprawnienie do lokalu socjalnego istnieje niezależnie od tego, w jaki sposób uprawniony do lokalu socjalnego, opuścił mieszkanie, z którego orzeczono eksmisję. Jednocześnie powód podkreślił swój interes prawny w niniejszej sprawie, wskazując, że autorytarna odmowa pozwanej ma znaczenie prawne i nie istnieją żadne mechanizmy prawne pozwalające powodowi na odwołanie się od stanowiska pozwanej. Żądanie pozwu znajduje zatem podstawę w art. 189 k.p.c.

W odpowiedzi na pozew z dnia 14 września 2016 roku Gmina G. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając swoje stanowisko pozwana podkreśliła, że przyznanie lokalu socjalnego ma służyć

zapobieżeniu eksmisji na bruk. Wobec tego w sytuacji, gdy potrzeby mieszkaniowe uprawnionego zostały zaspokojone, nadto dobrowolnie wyprowadził się z mieszkania, które miał opróżnić i opuścić, Gmina nie jest zobowiązana do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego. W związku z tym, że powód ma zaspokojone potrzeby mieszkaniowe, nie jest uprawniony do żądania na podstawie orzeczenia przyznającego mu uprawnienie do lokalu socjalnego, dostarczenia takiego lokalu. Zaznaczono także, iż powód może w swoje potrzeby mieszkaniowe zaspokoić poprzez ubieganie się o wynajęcie lokalu mieszkalnego z zasobów miasta G. na ogólnie obowiązujących zasadach

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z dnia 13 lipca 2005 roku wydanym przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, w postępowaniu toczącym się pod sygnaturą akt II Ns 635/05, nakazano D. Z. opróżnienie i opuszczenie lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ulicy (...), jednocześnie przyznając mu prawo do lokalu socjalnego. Dokonanie opróżnienia i opuszczenia lokalu zostało wstrzymane do czasu złożenia przez Gminę G. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

/okoliczność bezsporna, a nadto dowód: postanowienie z dnia 13.07.2005r. (k. 8)/

W 2005 roku D. Z. opróżnił i opuścił lokal mieszkalny położony w G. przy ulicy (...) i zamieszkał u swojej matki w G. przy ulicy (...). Lokal opuścił, choć wie, że mógł go zajmować do uzyskania lokalu socjalnego, gdyż „każdy chce sobie ułożyć życie po swojemu”. D. Z. jednocześnie czynił dalsze starania o przedstawienie mu oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

/dowody: pismo z dn. 21.04.2008r. (k. 9), zeznania powoda D. Z. (k.35-35v)/

Pismem z dnia 3 lutego 2015 roku Gmina G. stwierdziła, iż wobec zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych D. Z. oraz wobec dobrowolnego wyprowadzenia się przez niego z mieszkania, które miał opróżnić i opuścić, Gmina nie jest zobowiązana do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego. D. Z. wezwał Gminę G. do zmiany stanowiska i przyznania mu lokalu socjalnego. Wezwanie pozostało bezskuteczne.

/dowody: pismo z dn. 3.02.2015r. (k.10), wezwanie z dn. 4.01.2015r. (k.11), pismo z dn. 3.02.2016r. (k.12)/

D. Z. aktualnie mieszka w G. przy ulicy (...) w mieszkaniu swojej matki. W mieszkaniu są dwa pokoje, które zajmuje D. Z., jego matka, która tymczasowo przebywa u swojej matki oraz córka D. Z.. Wspólne mieszkanie jest uciążliwe dla dorastającej córki D. Z., która w przypadku pobytu w mieszkaniu babci, zajmuje wspólnie z nią pokój. D. Z. ocenia panujące tam warunki jako dobre. Sam pracuje jako konserwator na Politechnice (...).

/dowody: zeznania powoda D. Z. (k. 35-35v)/

Powyższe ustalenia zostały dokonane w oparciu o wskazane dokumenty oraz niekwestionowane przez pozwaną zeznania powoda. Zeznania powoda Sąd ocenił jako wiarygodne, logiczne i wyczerpujące, przydając im moc dowodu w sprawie. Pozwoliły one na szczegółowe ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej i majątkowej powoda, a przede wszystkim okoliczności opuszczenia lokalu.

Sąd oddalił wniosek strony powodowej o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka K. Z., uznając wniosek za spóźniony, albowiem nie podano żadnych powodów wyłączających możliwość jego zgłoszenia w pierwszym piśmie, a ponadto uznając, że przeprowadzenie tego dowodu nie wpłynie na orzeczenie Sądu, a jedynie zmierzałoby do przedłużenia postępowania. Jednocześnie należy zauważyć, że powód szczegółowo opisał warunki panujące w lokalu.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo, jako bezzasadne, podlegało oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku

o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 150), o uprawnieniu do lokalu socjalnego sąd orzeka z wyroku nakazującym opróżnienie lokalu. Przepis ten znajduje

zastosowanie również w postępowaniu nieprocesowym, gdy jego wynikiem jest nakazanie opróżnienia i opuszczenia lokalu mieszkalnego, w tym w sprawach o podział majątku wspólnego małżonków, gdy składnikiem tego majątku jest prawo najmu lokalu mieszkalnego.

W pierwszej kolejności należy przywołać art. 189 k.p.c. zgodnie z którym powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Celem postępowania o ustalenie istnienia bądź nieistnienia stosunku prawnego może być zarówno ustalenie pozytywne, jak i negatywne. Przepis ten ma charakter materialnoprawny. Decydujący przy tym dla korzystania z formy powództwa o ustalenie prawa lub stosunku prawnego jest wyłącznie interes prawny powoda (uchwała SN z 30 grudnia 1968 r., sygn. III CZP 103/68, OSNCP 1969, nr 5, poz. 85). Interes powoda w jego wytoczeniu stanowi kryterium zasadności wyboru tej formy ochrony prawnej. Interes prawny powoda jest przesłanką materialnoprawną powództwa o ustalenie. Stwierdzenie jego braku może nastąpić dopiero na etapie merytorycznego rozpatrywania sprawy i dlatego brak interesu prawnego powoduje oddalenie powództwa z powodu jego bezzasadności. Tego rodzaju oddalenie powództwa jednak nie wyklucza ponownego, skutecznego jego wytoczenia, jeżeli interes prawny powoda powstanie później. W niniejszej sprawie Sąd uznał, że powód osiada interes prany w wytoczeniu niniejszego powództwa, albowiem jest to jedyny środek prawny, korzystając z którego może ustalić swoją sytuację prawną. Brak jest bowiem prawnych możliwości dochodzenia zapewnienia realizacji prawa do lokalu socjalnego.

W toku niniejszego postępowania ustalono, że względem powoda w dniu 13 lipca 2005 roku zapadło orzeczenie nakazujące opróżnienie i opuszczenie lokalu mieszkalnego, a także ustalające uprawnienie do otrzymania lokalu socjalnego. W tym miejscu należy zaznaczyć, że Sąd w wyroku eksmisyjnym jedynie orzeka o istnieniu uprawnienia bądź jego braku do przyznania lokalu socjalnego przez właściwą gminę. W rezultacie, to w gestii właściwej gminy pozostaje kwestia terminu zawarcia umowy najmu oraz wskazania samego lokalu socjalnego.

Oceniając zasadność żądania powoda, wyjaśnienia wymaga istota instytucji prawa do lokalu socjalnego i jej powiązanie z orzeczeniem eksmisyjnym. Ideą orzeczenia o lokalu socjalnym jest nie dopuszczenie do bezdomności osoby, której dotyczy nakazanie opuszczenia i opróżnienia lokalu, który dotychczas zajmowała. Z tych przyczyn przyznając prawo do lokalu socjalnego, Sąd wstrzymuje wykonanie orzeczenia nakazującego opuszczenie i opróżnienie lokalu do czasu zapewnienia lokalu socjalnego przez właściwą gminę. Orzeczenie o prawie do lokalu socjalnego i wstrzymanie wykonania nakazania opuszczenia lokalu, gwarantuje danej osobie do chwili przyznania lokalu socjalnego zajmowanie lokalu dotychczasowego, a zatem możliwość zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Prawo do lokalu socjalnego jest ściśle powiązane z konkretną sytuacją danej osoby i z nakazaniem jej opuszczenia lokalu, który zajmuje. Nie jest to prawo abstrakcyjne, na które dana osoba może się powoływać bez względu na swoją sytuację życiową. Prawo to ma służyć zapobieżeniu przymusowej realizacji nakazu opuszczenia dotychczas zajmowanego lokalu i narażenia danej osoby na bezdomność. Przeciwnie rozumienie uprawnienia do lokalu socjalnego i żądanie zapewnienia lokalu socjalnego, bez względu na sytuację danej osoby, a to właśnie w przypadku dobrowolnego opuszczenia lokalu dotychczasowego, stanowiłoby nadużycie prawa, które nie może korzystać z ochrony prawnej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że w świetle okoliczności sprawy, a to dobrowolnego opuszczenia lokalu przez powoda i zamieszkania u matki, zresztą w tej samej miejscowości i gdzie powód od 11 lat zaspokaja swoje potrzeby mieszkaniowe, powodowi nie przysługuje uprawnienie żądania lokalu socjalnego od pozwanej. Nie zachodzi bowiem sytuacja, że przymusowe opuszczenie lokalu przy ul. (...) w G. przez powoda mogłoby narazić powoda na bezdomność – co więcej – w ogóle nie zachodzi sytuacja, aby powód miał opuścić ten lokal, gdyż uczynił to w sposób dobrowolny („mogłem tam mieszkać do uzyskania lokalu socjalnego, ale wiadomo, że każdy chciał sobie ułożyć życie”) 11 lat temu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w punkcie 1. sentencji wyroku.

W oparciu o treść art. 98 k.p.c. – w myśl zasady odpowiedzialności stron za wynik procesu - orzeczono o kosztach, zasądzając je od powoda na rzecz pozwanej. Wysokość wynagrodzenia ustalono w oparciu o § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015, poz. 1804)

SSR Kamilla Gos – Górska